

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЯК ФОРМА ДФК

Басанцов І.В., Безкоровайна О.О.

Державний фінансовий контроль - це форма управління фінансово-майновими ресурсами держави. Суб'єктами державного фінансового контролю (ДФК) виступають відповідні органи і служби державної виконавчої влади, державного управління. Серед них займає своє місце ДКРС- державна контрольно-ревізійна служба.

Законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, на яких будується діяльність ДКРС, передбачена необхідність вирішення таких основних завдань, як контроль законності, доцільності та ефективності використання бюджетних коштів.

З метою повної реалізації вимог Бюджетного кодексу контрольно-ревізійні управління створили підрозділи аудиторських досліджень, завдання яких - аналіз причин порушень фінансової та бюджетної дисципліни, а також пошук шляхів усунення цих негативних явищ.

Привертаючи увагу такі прогресивні новації в діяльності ДКРС, як аудит ефективності бюджетних програм. Науковці, які досліджують цей аспект фінансового контролю, аргументовані підстави для висновків про його перспективність. Їх основні доводи полягають у тому, що бюджетні програми є апробованими у світовій практиці дієвими нормами контролю, розробка яких базується на поєднанні сучасних методик бюджетування та програмного і програмно-цільового управління.

Непростим завданням є наповнення звичайного поняття "ефективність" (у його застосуванні до використання бюджетних коштів) новим змістом, адекватним світовій практиці. Якраз тут стає дуже доцільним творче запозичення зарубіжного досвіду. Таку форму контролю, наприклад у Франції прийнято називати місією дослідження. Вона переслідує такі цілі, як оцінка виконання бюджетної програми, встановлення її слабких місць і внесення обґрунтованих пропозицій для підвищення якості послуг, що надаються.

Цей напрям у діяльності ДКРС є не лише суспільно виправданим, а й професійно привабливим для фахівців.

Враховуючи іноземний досвід, а також зміст доручень, які надходять до органів ДКРС від Кабінету Міністрів України та правоохоронних органів, пропонується: законодавчо закріпити норму обов'язкового погодження з ГоловаКРУ проектів законодавчих і нормативних актів, що стосується використання бюджетних коштів і державного майна, додатково наділити органи ДКРС правами здійснення фінансового контролю у формі аналізу, моніторингу, фінансового і адміністративного аудиту, надання консультативної допомоги.

Серед тем, які є у проекті плану основних напрямів контрольно-ревізійної роботи на 2005 рік, передбачається провести аудиторські дослідження ефективності використання бюджетних програм, зокрема: на реалізацію заходів з виконання Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні; приватного сектора; проведення фундаментальних досліджень та прикладних розробок у вищих навчальних закладах; державну підтримку будівництва та технічного переоснащення підприємств; підтримку дітей, молоді, жінок, сім'ї; реформування та розвиток збройних сил, тощо.

Впевнені, що ця форма контролю сприятиме ефективному використанню бюджетних коштів, зміцненню фінансової дисципліни, забезпеченню достовірності фінансової звітності. Крім того перевагою нової форми контролю є її не фіскальна спрямованість та партнерські стосунки з підконтрольними об'єктами. Завдання ДКРС- міцна фінансова дисципліна в державі. У підсумку – підвищення добробуту кожної родини.